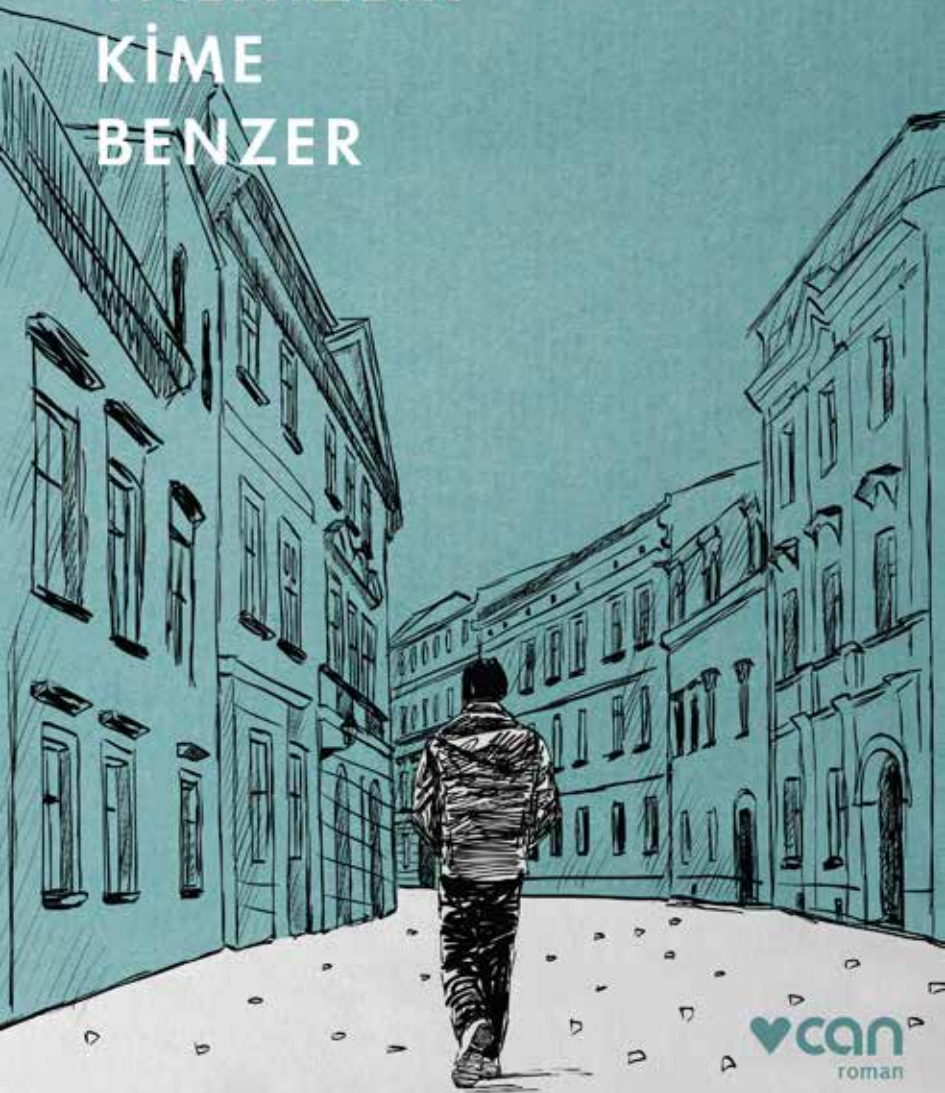

SEMİH
GÜMÜŞ

YALNIZLIK
KİME
BENZER

♥ can
roman

SEMİH GÜMÜŞ
YALNIZLIK
KİME BENZER

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mart 2017, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Editör: Faruk Duman

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3434-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750734342

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

SEMİH GÜMÜŞ
YALNIZLIK
KİME BENZER

ROMAN

♥can

Semih Gümüş'ün Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

- Başkaldırı ve Roman*, 2008
Eleştirinin Sis Çanı, 2008
Kara Anlatı Yazarı Vüs'at O. Bener, 2008
Öykünün Bahçesi, 2008
Yazarın Yalnızlık Burcu, 2008
Modernizm ve Postmodernizm, 2010
Öykünün Kedi Gözü, 2010
Roman Kitabı, 2011
Yazının Sarkacı Roman, 2011
Çözümleyici Eleştiri, 2012
Yazının ve Tarihin Bilinci, 2012
Edebiyat ve Yeni Zamanların Kültürü, 2013
Romanın Şimdiki Zamanı, 2014
Belki Sonra Başka Şeyler de Konuşuruz, 2015

SEMİH GÜMÜŞ, 1956'da Ankara'da doğdu. 1971'de Ankara Fen Lisesi'ne girdi, 1981'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. İlk yazısı aynı yıl *Yazko Edebiyat* dergisinde yayımlandı. 1981-1985 yılları arasında *Yarın* dergisinin, 1995-2005 yılları arasında *Adam Öykü* dergisinin genel yayın yönetmenliğini yaptı. 2006 Aralık ayında *Notos* dergisini çıkardı ve şimdilerde bu derginin genel yayın yönetmenliğini yürütüyor. Kendine özgü çözümleyici bir eleştiri anlayışına sahip olan Semih Gümüş'ün 1991'de *Roman Kitabı*, 1994'te *Kara Anlatı Yazarı*, *Karşılıksız Yazılar*, *Yazının ve Tarihin Bilinci*, 1996'da Cevdet Kudret Eleştiri Ödülü'nü de alan *Başkaldırı ve Roman*, 1999'da *Öykünün Bahçesi*, 2002'de *Puslu Ada*, 2003'te *Yazının Sarkacı Roman*, 2005'te *Yazarın Yalnızlık Burcu*, 2007'de *Eleştirinin Sis Çanı*, 2010'da *Modernizm ve Postmodernizm ile Öykünün Kedi Gözü*, 2011'de *Roman Kitabı ve Yazının Sarkacı Roman*, 2012'de *Çözümleyici Eleştiri ve Yazar Olabilir miyim?*, 2013'te *Edebiyat ve Yeni Zamanların Kültürü*, 2014'te *Romanın Şimdiki Zamanı ve Okumak ve Yazmak* ve 2015'te *Belki Sonra Başka Şeyler de Konuşuruz* adlı kitapları yayımlandı.

Denize yakın mağaralarda
günlerce gözlerinin içine baktım,
ne ben seni tanıdım ne de sen beni.

Yorgo Seferis

Yağmurun cama vurduğunu görünce pencereyi açar açmaz odamın içine akan ıslak havaya tutuyorum yüzümü. En çok böyle havalarda, sokağa bakarak okuyup yazmayı seviyorum. Gecenin gitgide zayıflayan gölgesinin yerini gün ışığına bıraktığı sabah saatleriyle ortalıktan el ayak çekilmeye yüz tutarken havanın simsiyah görüldüğü akşamlar. Günün en güzel zamanları. Göğün uzaklara düşen mavi ışığı kararmaya başladı. Bu kalabalık mahallede bile insan yazı masasının başında yalnız kalabiliyor. Bir başından girip öbür başından çıktığı sokakları tersyüz eden iş makineleri sonunda durdu, ara sıra geçen arabaların ıslak asfaltta kaçak bir yılan gibi kayarak dönen lastiklerinin hışirtısı Lal ile dolaştığımız gece yarılarını hatırlatıyor. Sarsılarak yaşadığım iki yıl siyah camın içinden geçiyor. Sesleri duymak için cama doğru eğiliyorum, görüntülerin ışığı sönüyor, gözlerimi kapıyorum.

Beni uzun süre göremeyebilirsin, dedi, merak etme, aklına geldiğimde iyi olduğumu düşün ama.

Her zamanki köşe başında ayrıldı, sonra arkasından uzun uzun baktım. Olduğum yerde kalıyorum. Zamanın içimden çekilip gittiğini hissediyorum. Arkasından yürüyüp kolunu tutsam. Ben böyle anlarda ne zaman bildim ki ne yapıp ne diyeceğimi. İnsanların arasından geçip gi-

derken dönüp bakmadı. Şimdi gene otobüs durağına mı gideceğim, üç gün sonra görüşecekmışiz gibi. Elimdeki fuları ceketimin iç cebine koyuyor, düşmemesi için yoklayıp yerleştiriyorum.

İşyerindeki arkadaşlarına, Bilmiyorum, dedim, bir aydır görmedim ben de. İşe gelmiyor ve telefonu kapalı, çok merak ediyoruz, haberleşelim ne olur, diyorlar. Rüzgâr yağmur zerrelerini elime, yüzüme vuruyor. Ellerimle önümdeki kitabı koruyorum. Lal, neredesin? Bunu niçin yaptığını anlıyorum ama emin olamıyorum. Hiç değilse beni ara, tek sözcükle de olsa bir mesaj gönder, *İyiyim* diye yaz. Buralarda değilsin sen, başka bir yere gittin ama nereye. Hiçbir ipucu olmadan bulamam seni. Bulmamı istemedin. Bir daha seni görmemi istemiyorsun demek. Beni korumak için mi, kendini benim dipsiz sevgimden korumak için mi? Alnım elime dayalı, düşünüyorum. Ateşim var sanki. Sayfaların üstüne düşen minik damlalara bakıyorum, nokta nokta iz bırakacaklar. Sayfa kenarlarında okumalarımın ve o günlerde yaşadıklarımın şifreleri, ben ne zamandan beri satırların altını çizerek okuyorum. Çocukken çizmeye başladım satırların altını. Kapağını kapayınca pırl pırl durur kitaplarım, içleri notlarla dolu. Belki yazarak silebilirim izini. Kara suya yazılı hayallerimize bakınca seçilmiyorsa yüzüm, yazdıklarım geride kalanları silebilir.

Bu odaya gireli yedi gün oldu, dörde dört bir alan, kapısını kapadığım zaman iyice küçülüyor, yalnızca bitişikteki banyoya çıkıyorum ve hemen dönüyorum, ara sıra da mutfağa. Çok az yedim, zayıflamış olabilirim ama hareket edemediğimden hafiflediğimi de hissedemiyorum. Bir şeyler atıştırmak için mutfağa geçerken öbür odalara bakmak gelmiyor içimden. Her seferinde bir-iki dilim ekmek kızartıp üstlerine bolca tereyağı sürüyorum, açlığını bastırmak ve zihnimi açık tutmak için bol-

ca su içiyorum. Dün akşam birdenbire değişik bir şey yemek istedi canım ama ayaklarım odaya çakılı kaldı. İkide bir gözlerim doluyor, düşüncelerim donuklaştı sanki, karışık endişelerle dolu belleğim. Burası benim odam mı, diye geçiriyorum aklımdan bazen. Kitapların önünde duran kalem kutuları, boyadığım taşlar, resmini yapmıştım birinin üstüne. Bunu bana vermeyecek misin, demişti, çok beğendim. İyi ki bende kalmasını istedim, Fotoğraf değil bu, dedim, senin bendeki imgen, birçoklarından biri, düşünürken senin ışığına göre renklerini değiştiriyor. Eski çalar saatim, zifiri kahverengi ahşap at ve süvarisi, kim bilir kaç yıllık Rolleiflex makine, eski iğne kutusu, hasır kalemligim, balıkçı tekne, ilaçlarım. Duvardaki resmini yaptığım günü hatırlıyorum. Bana benzemiş mi, demişti. Bende ki resmin, dedim, ama istersen verebilirim. Sende kalsın, dedi, hep önünde olmamı istersin sen.

Ayrılırken elini tuttum, Ben seni çok seviyorum, dedim, bir daha beni görmesen bile, aklına geldiğimde seni hep bugünkü gibi sevdiğimi düşün.

Duydun mu sesimi? Söylememem mi gerekirdi bunu. Şimdi içime bir sıkıntı giriyor, o anda ne demeliydim, hiç bilmeden, her zamanki acemiliğimle, çekingen, birkaç sözcüğü bir araya getiremeyeceğimden korkarak. Saçlarını önüne düşürdü, içinden yüzünü buruşturmuştur. Söyleme böyle şeyler, bunu yapmak zorundayım, dedi mi. Merak etme, çabuk unutursun, belki başkaları olur.

Oysa ben, Bir gün beni bırakırsan çekip giderim burarlardan, küserim hayata, dedikçe kızardı. Öncekilerin hiçbiri onu benim kadar sevmemiştir ama hiçbiri. Senden daha çok seven de oldu beni, dedi demesine, yalandı ama. İki yıl oldu. Mutsuzluk bazen hava alamamak gibi, eve döndükten sonra bütün ışıkları kapayıp koltuğa gö-

mülmüş, uzun süre yerimden kalkamamıştım, kim bilir aklımdan ne çok şey geçirmiştim, gözlerimi açınca silinmişti her şey, soğuktu, üşümüştüm ve bütün bilincimi dondurarak öylece kalakalmanın şimdi hissedemediğim acısı belki yıllar sonra gösterecek yarasını. Uzaktaki sevgili insanı sürekli canlı tutabilir ama yanında olup da uzak kalmak. Şimdi ne birindeyim ne öbüründe.

Hem yalnızlık sana iyi gelir, dedi, seversin sen.

Ama ben seninle yaşamak istiyorum, dedim.

Abartıyorsun, gene her şeyi uçlarına kadar yaşayacaksın.

Peki mutluluk nedir, tanımlayabilir misin bana.

Bir çiçek tarlasına sırtüstü yatıp bulutları izlemek mi.

Bunları hiç söylememiş olsa da biliyordu ardında bıraktığını ama o beni sevdiğini bir kez söyledi, ben bin kere, geride bıraktığım onca söz arasında, belki hiçbirini hatırlanmayacak. Oysa uzun uzun sarılmış, güzel sözler etmişim o gün, yüzümü okşamıştı, sıkılmamıştı. Bugün ne güzel giyinmişsin, demişti. Ben de sana kendimi beğendirmeye çalışıyorum, demiştim. Bu eve ilk geldiğim gün kapıyı açınca aynısını o söylemişti bana. Ne güzel giyinmişsin, demiştim, Sana güzel görünmek için, demişti, beğendin mi. Kapıyı açar açmaz sıkı sıkı sarılmıştık, boynunu, yanaklarını öpmüş, Sen benim canımsın, demiştim, sonra perdeleri çekip oturmuş, az konuşup çok içmiştik. Önce şarap, sonra boğazımı yakarak inen iki absent. Böyle olacağını biliyordum, demişti, çarpıntılarım başladı, biraz uzanalım mı.

Evlerde ne yapar insanlar. Sabahları suratsız, akşamları yorgun, karşılıklı otururken neler düşünür kadınlarla erkekler. Koltuklarına gömülü, kapkara ekranlarda akıllarından birbirleri hakkında neler geçirirler. Birbirlerinden sıkıldıklarını itiraf edemedi, konuşmayarak alırlar öçlerini. Uyuyamayacağımı biliyorum bu gece. Kendimi

bildim bileli kör sabahların yalnızlığını hissetmeden yaşayamıyorum.

Martuların çığlık çığlığa arsızlığına kargaların sert aklının karıştığı sabah sessizliğine daha bütün bir gece var. Hava sertleşecek sanki. Yağmurun getirdiği serinlik tüylerimi ürpertip kabartmış. Sabaha doğru iyice bindirebilir. Gecenin karanlığı daha da tuhaf bugün, bir köpeğin kurt gibi uluduğunu duyuyorum. Bu şehir kanserli, görünen yerlerine güvenilmez, yeraltında bir hayatı hiç olmadı, havasını içine çekersen kaçma şansın yok, bir gün insanlar bir yere toplanacak ve bütün zamanların görmediği bir gönüllü yok oluş yaşanacak. Bunları bilmeyen toplumun kömürlükte otuzbir çeken memurları sokak çocuklarını taciz eder, sonra camiye gidip günah çıkarır. Bunları düşündüğüm için her gün tansiyonumu ölçüyorum.

Ellerini, kollarını öptüğümde tepki göstermezdi, üşüdüğü zaman ellerimi hızlı hızlı sürterek ısıtırdım kollarını bacaklarını. Başını yastığa koyup kendini bırakır, içinden gülümser, Hadi her yerimi öp, derdi, sonra yanıtıma uzan ama bana dokunmadan uyu.

Niçin sen de bana güzel sözler etmiyorsun, demiştim.

Böyle konuşmak için çok genç değilim. Artık daha fazlasını veremem, anla beni. Ben içimden söylüyorum, senin gibi konuşamam.

Sen de bana yaz o zaman. Söyleyemediği her şeyi yazabilir insan.

Senin gibi güzel yazamam ki.

Şehrin yalnızlarının uyuyamadığı gecenin içinde insanın dili yalnızca düşünmek için var. Konuştuğumuz gibi yazmıyoruz ama düşündüğümüz gibi yazabiliriz. Lal

aklımdan çıkmıyor, yürürken, otururken, yatarken, dolmuşta, vapurda, hep aklımda. Ayrılmam, diyordun, niçin ayrılalım, buradayım ben. Sözünü tutmadın, bir anda, öylece kalakaldım masada, elini elimin üstüne koydum ve, Her şey bitti mi canım, dedim, buraya kadar mı. İki eliyle sıkıca kavradığı çantası kucağında kalkarken son kez baktığım uçuk mavi, incecik bluzu gözlerimin önünde, sonra lacivert ceketini giydi, uçuk sarı pantolonuyla kalktı. Ne kadar güzeldi. Sen çok iyisin, hep böyle kal, dedi. Boynundaki fuları, belli belirsiz pembe çizgilerin kıvrımlarında dalgalandığı buz mavisi en sevdiğim fularını uzattı, Bunun sende kalmasını istiyorum, dedi. Dudakları sımsıkı yapışmıştı birbirine. Yanaklarımı sıvazlayıp avuçlarımı birbirine sürttüm, ellerimi üst üste masaya koydum, berbat bir durum, şimdi herkes bir ayrılık sahnesi izleyecek, ne gerek var film çevirmeye, her şeyi dondurarak kaldım öyle. Aklımdan bu ânı hiç çıkaramadığı için yazmadı o. Bir süre durdum, kısacık mı, uzun mu hatırlamıyorum, içerideki küf kokusuna dayanamıyordum, hemen kalktım ve birlikte çıktık dışarı.

Bizim bir geçmişimiz olacak mı Lal.

Niçin olmasın, dedi. Bu kez gülümsemedi.

Bunun için bir on yıl yaşamamız gerekir ama. Bir geçmiş, uzun zaman demek.

Sustu, yüzüne bakıyorum, sonra başımı karşı kıyıya çevirdim, önümdeki şarap şişesiyle oynarken aramızdan geçen deniz rüzgârının kokusunu düşünüyorum.

Bırak yaşayalım, dedi, ne kadar yaşayabilirsek o kadar.

Hep böyle sürebileceğini düşünmek için kendimi zorladığımı o gün anladım. İki kişi birbirini asla aynı anda sevemezmiş. Belki yazarım bu yaşadıklarımızı, de-

dim. Seni bir romanın içinde canlandırarak, başkalarından aldıklarımın yanında en çok seni ve yarım kalmış bir aşk ve ayrılık hikâyesi içinde anlatarak.

Güzel şeyler yazarsan olur, dedi.

Mutlu bir aşk romanı olmaz, dedim, bunu yazmak istiyorum ama sanırım çok zor.

Uyanıklığımı korumak için yüzümü ara sıra içeri vuran esintiye tutuyorum, içimi yakan bu duyguyu soğutamazsam buradan çıkamam. Yalnızca iki odanın ışığı kaldı karşıdaki apartmanda, mutsuz insanlar gece geç yatıyor, ben de gene ağzımdaki pas tadıyla sıraya girdim. Küçük bardağıma azıcık viski koyup tek seferde içiyorum, ikincisini doldurup elimde tutuyorum.

Bugün sabaha kadar oturmaya kararlıyım, biliyor musun, diyorum, ben hiç sabahlamadım ama sen uzakta bir yerde gözlerini tavana dikmiş düşünürken uyuyamıyorum. Duyguların kemik gibi ama canından bir şeyleri vermiş de güçsüz kalmış gibi.

Yaşadıklarımıdır, diyor, senin bilmediklerini de yaşadım, bundan sonra yeni bir aşk yaşamam zor ama sana güveniyorum. Biz birbirimize âşik olmadan da arkadaş olamaz mıyız ya da iki insan birbirinin sevgilisi olmadan çok güçlü arkadaşlıklarla yaşayamaz mı aşkı?

Yanına gidip başımı kucağına koymak istiyorum, her zaman yaptıklarımı yapmak. Bu sözleri hemen caydırıyor. Dudağındaki sigarasıyla yenisini yakıyor, hep aynı sigarayı içiyormuş gibi.

Öbür şeyeyi açar mısın, diyor, bu akşam çok içmek istiyorum, yatağa sen taşırsın beni.

Farkında mısın, diyorum içimden, bizim dilimiz yan yana düştü ama hiç aynı olmadı.

Aşkının mutsuzluğa mahkûm oluşunun nedeni dillerin aynı olmaması, şu anda düşünüyorum bunu, ara sıra kesişiyor ama aynılaşmadan ayrılıyor. Bunlardan o

*Bizim bir geçmişimiz olacak mı Lal.
Niçin olmasın, dedi. Bu kez gülümsemedi.
Bunun için bir on yıl yaşamamız gerekir ama. Bir
geçmiş, uzun zaman demek.
Sustu, yüzüne bakıyorum, sonra başımı karşı kıyıya
çevirdim, önümdeki şarap şişesiyle oynarken
aramızdan geçen deniz rüzgârının kokusunu
düşünüyorum.*

Yalnızlık Kime Benzer, Semih Gümüş'ün ikinci romanı.
Yazar bu kez, farklı, yazınsal bir eyleme girişmiş.
Romanın adsız kahramanı, bir odaya kapanmış, biten
bir aşkın peşinde dâşünsel bir yolculuğa çıkıyor.
Bireysel sorunların, geride kalmış aşkın bıraktığı
acıların anılarına edebiyat düşüncesi eşlik ediyor.
Düşsel yolculuğuna yalnızlığını paylaşacağı yazarları,
Beckett'ı, Paz'ı, Musil'i, Bernhard'ı konuk ediyor.
Kendine yakın bulduğu roman kahramanlarıyla
buluşuyor. Bütün bu yazarların ve kurmaca kişilerin
izinde kendi yaşamına ait işaretler arıyor.

Yalnızlık Kime Benzer, yalnızlığa çekilmiş kahramanının
yaşadıkları yanında, benzerine az rastladığımız
kurgusuyla da üstünde durmaya değer.

